



Etter seks års fengsel ble det endelig bryllupsfest

Side 4-7

«Gåten om korset» for fjerde gang **2** | Irak tørker ut. CAPNI skaper håp **8**

Tore Thomassen: 21 martyrer på stranden i Libya bekjente stille troen **12**

Malaysia: Bombe under bilen **10** | Tadsjikistan: Samles til forbudt sang og bønn **14**

stefanus
alliansen



sammen for de forfulgte

Hildegunn Reigstad Norheim og Ingelin Garnes Reigstad er på turné for påske med «Gåten om korset» for fjerde gong. Foto: Johannes Morken



TÅRENE TRILLA FOR MENNESKE PÅ FLUKT

Duoen Garness, som er klar for sin fjerde turné med «Gåten om korset», er sterkt berørt av historier om menneske som blir forfølgde for trua si.

TEKST: STEFANUSALLIANSEN

■ **Hildegunn Reigstad Norheim** og Ingelin Garnes Reigstad dreg fram ei historie som Stefanusalliansen på slutten av fjoråret formidla til støttespelarane gjennom brev og videoar på Facebook.

– Historia om Jung og Hae-Won frå Nord-Korea er ufatteleg sterk. Tårene trilla då vi las den. Vi vil tilrå alle å lytta til eller lesa historia. Det er fantastisk å lesa korleis Gud både kalla på dei og var med og verna dei under den dramatiske flukta gjennom Kina, seier Hildegunn og Ingelin.

I mars legg Garness ut på turné for fjerde gong med konserten «Gåten om korset», i år på 11 stader. Første gongen var i 2019.

«Gåten om korset» har berørt og begeistra. Her møter publikum forteljingar om personar som møtte Jesus i dagane før påske. Tekstane har dessutan eit ekko frå den lidande kyrkja og dei som betalar ein pris for å tru på Gud i dag.

Forfølgde for trua

Garness har sett melodiar til tekstar av prest og forfattar Jostein Ørum. Konsertane blir gjennomførde saman med Stefanusalliansen.

– Kva har desse konsertseriane gjort med dykk?

– Å reisa rundt med «Gåten om korset» er alltid ei sterk oppleving. Det kjennest som om vi er ein del av noko mykje større enn oss sjølve. Djupnene i påskeforteljinga blir vevd saman med historier frå den forfølgde kyrkja og gir perspektiv som ikkje så ofte blir dvelt ved i vår del av verda. Vi kjenner at det styrkjer trua vår og bind oss saman med den verdsvide kyrkja, seier Hildegunn og Ingelin.

«Meiningsfullt»

Under konsertane formidlar Stefanusalliansen forteljingar om menneske som i dag vert forfølgde for trua si.

– Det er meiningsfullt for oss å spreia engasjement for trussøsken som treng våre bønner og vår støtte, seier Garness. ■

På side 23 kan du sjå stad og tid for dei 11 konsertane.

Utgiver:

Stefanusalliansen

Adresse:Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no

Telefon:

23 40 88 00

Ansv. redaktør:Johannes Morken
jm@stefanus.no**Redaksjon:**Hilde Skaar Vollebæk
Marianne Haugerud
Eva Frydenborg**Framsidedfoto:**Nguyen Bac Truyen
og kona Bui Thi Kim
Phuong.

Foto: Tuyet Dinh

Design:

Von: Bendik Schøien

Trykk:

Kai Hansen Trykkeri

Opplag:

17 300

Gavekonto:

3000 14 57922

VIPPS:

19013



Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon med et særskilt fokus på trosfrihet.

Synspunkter i artikler står for forfatteres og intervjuobjekters regning. Stefanusalliansens meninger kommer til uttrykk i artikler skrevet av staben.

Vi følger personopplysningsloven.

Magasinet kommer gratis sju ganger i året.
Bestill med SMS: MAGASIN til 2377 eller post@stefanus.no

Tilgjengelig som podkast. Kontakt KABB:

kabb@kabb.no

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

KVAR BLIR DET AV RASERIET?

■ **Medan vi feira jul** i snø og ro, vart minst 25 landsbyar i den nigerianske delstaten Plateau invaderte av ein væpna milit. Dei brutale mennene drap for fote: Minst 195 mista livet, 300 vart skadde. Militen fordreiv mange og brende åtte kyrkjer. Dette var det siste i rekkja av blodige angrep mot kristne samfunn i det som vert kalla midtbeltet i Nigeria.

Vi skulle tru at endå ei bølge av terrorangrep mot kristne landsbyar vekte raseri. Dagen og Vårt Land skreiv om terroren. Men andre medier var tause. Ikkje ein einaste politisk protest, ingen kyrkjeleg heller. Vi i Stefanusalliansen måtte ta oss av protesten.

Mest folkerike i Afrika

Nigeria er det mest folkerike landet i Afrika og den største handelspartnaren for Noreg i Afrika. Med meir enn 210 millionar innbyggjarar har dette vest-afrikanske landet, grovt sett, like mange kristne som muslimar. Nigeria er difor eitt av dei landa i verda som har aller flest kristne. Vi har all grunn til å bry oss om både land og folk.

Nigeria er delt mellom eit muslimsk-dominert nord og eit kristen-dominert sør. Fleire delstatar i nord har innført sharia-lovgjeving. Her har islamistiske terrorgrupper som Boko Haram base. I delstatane i midtbeltet møtest det muslimske nord og det kristne sør med blanda folkesetnad av kristne og muslimar, med aukande islamistisk press frå nord. Her finn vi også ein langvarig konflikt mellom etniske grupper om kontroll over beiteland og jordbruksland. Det muslimske fulani-folket er

gjetarar, fastbuande bønder er ofte kristne. Konflikten om landområde vert forsterka av fattigdom og klimaendringar.

Religiøst hat

Men det held ikkje lenger med bare ei sekulær forklaring. Valden mot kristne jordbruksamfunn er blitt meir brutal, med meir avanserte våpen. Og målretta angrep, mellom anna retta mot julefeiringar, viser at konflikten får sterkare og sterkare religiøse trekk.

Og uansett kor samansett konflikten måtte vera: Når kristne som førebur jul, vert drepne for fote eller brende i heimane sine, kallar det på vår protest og vår bønn. Shehu Sani, tidlegare parlamentarikar, blei opprørt. Etter å ha sett videoar av terroren, sa han at dette var «den mest grufulle og inhumane og vonde handlinga han nokon gong har sett».



Men heimsøker dette oss? Eller dreg vi på skuldrene og sukkar over konfliktar i Afrika?

Han legg til: «Biletet av ein baby som gret på ryggen av liket av mor si, er eit grufullt syn som burde heimsøkja samvitet til alle ansvarlege borgarar i dette landet.»

Men heimsøker dette oss? Eller dreg vi på skuldrene og sukkar over konfliktar i Afrika? Det er i så fall eit grovt svik. ■



■ **Johannes Morken**
Redaktør



ENDELIG FRIHET OG FEST

Han slapp ut av vietnamesisk fengsel etter vestlig press. Nå har Truyen og Phuong også fått feire sitt eget bryllup.

TEKST: STEFANUSALLIANSEN I PRAHA, TSJEKKIA

■ **Den 8. september 2023** fikk Nguyen Bac Truyen og kona Bui Thi Kim Phuong sette sine bein på tysk jord. Han kom rett fra et fengselsopphold på drøyt seks år. Tidligere hadde han sittet tre og et halvt år i fengsel og vært i husarrest i to år.

I november 2023 fikk Stefanusalliansen møte paret under en internasjonal konferanse i Praha i Tsjekkia. Da var det gått knappe tre måneder siden Truyen fikk den gledelige sjokkbeskjeden om at han ville bli løslatt og sendt til Tyskland.

– Å møte det tyske politiet var veldig overraskende. I Vietnam er vi vant til å bli banket opp av politiet. Da vi ankom Tyskland, tok politiet derimot vare på oss, de ville til og med løfte bagasjen ut av bilen! Vennligheten er fremdeles surrealistisk. Fortsatt drømmer jeg om at jeg sitter på fengselscellen i Vietnam, forteller Truyen.

Løslatt etter press

Nguyen Bac Truyen ble arrestert 30. juli 2017 på åpen gate i Ho Chi Minh-byen (Saigon) mens han ventet på sin kone. Det tok seks måneder før kona fikk se ham igjen. Truyen ble anklaget og tiltalt for å ha utført «aktiviteter med sikte på å styrte folkets styre».

Juristen og Hoa Hao-buddhisten Truyen hadde i lang tid gitt rettshjelp og juridisk veiledning til minoriteter, ofre for ulovlig fordriving fra landområder og familier til samvittighetsfanger.

I april 2018 ble Truyen dømt til 11 års fengsel og tre års prøvetid, i en rettssak der flere ble dømt. Internasjonale organisasjoner, inkludert Stefanusalliansen, og amerikanske og europeiske myndigheter har jobbet utrettelig for hans løslatelse. I september 2023 ga presset uttelling i forbindelse med president Joe Bidens besøk til Vietnam.

– Betingelsen fra vietnamesiske myndigheter var at jeg måtte forlate landet og selv søke om midlertidig utsettelse av dommen på 11 års fengsel, sier Truyen fortvilet.

*Nguyen Bac Truyen og kona Bui Thi Kim Phuong fikk velsignelser fra flere religioner under bryllupsfesten i Praha, her fra Bani Dugal fra Bahia-samfunnet.
Foto: Stefanusalliansen*

En utsettelse av dommen betyr at myndighetene fremdeles vil ha juridisk grunnlag til å arrestere Truyen på nytt, dersom han returnerer. Selv nektet Truyen å signere en slik søknad fordi han mente det ville legitimere en feilaktig dom. Han fikk aldri noen skriftlig dokumentasjon for grunnlaget for løslatelse.

Nå har de startet et nytt liv utenfor Vietnam.

Bryllupsdressen kom endelig til sin rett

Da Truyen ble arrestert den 30. juli 2017, var det få dager igjen til han og Phuongs planlagte bryllupsfest. De var lovlige gift, men hadde ikke fått hatt noen bryllupsfeiring. Det gikk seks måneder før Phuong fikk se ham igjen.

Da han 5. april 2018 ble stilt for retten og dømt, møtte han i bryllupsdressen som han hadde bedt Phuong sende: Dressen som han skulle gå i på den viktigste dagen i deres liv, tok han på seg før den årelange, hjerteskjærende adskillelsen.

I 2014 ble også vielsen forhindret. Tidlig i februar omringet hundrevis av politifolk og andre →

” Det har vært så oppmuntrende å kjenne på omsorgen mens jeg satt i fengsel.

Nguyen Bac Truyen



Under rettssaken i april 2018 brukte Nguyen Bac Truyen (t.h) dressen som var kjøpt til en bryllupsfest de ikke fikk gjennomført. Foto AFP



myndighetsrepresentanter parets hus i den sørlige Dong Thap-provinsen. Skudd ble avfyrt. Politiet knuste vinduer, brøt opp dørene, ransaket huset og ødela parets Hoa Hao-buddhistiske alter. Angrepet kom fordi Truyen hadde stilt opp for Hoa Hao-buddhister i Mekongdeltaet. 17 personer ble arrestert for å ha forsøkt å forsvare paret mot politiet.

Under konferansen i Praha i november ble det holdt bryllupsfest. Det ble en internasjonal solidaritetsmarkering for å feire og velsigne paret som ikke fikk være sammen med sin egen familie i Vietnam på den store dagen.

I stedet møtte medlemmer fra den vietnamesiske diasporaen, internasjonale aktivister og politiske representanter opp, som en stor internasjonal familie.

Kamp i fengselet

Da Truyen ble arrestert i 2017, var han diagnostisert med en hjertesykdom og fordøyelsesproblemer. I fem av de seks årene i fengselet satt han i isolat. Han har hatt manglende helseoppfølging, har gjennomført sultestreik og er blitt satt til tvangsarbeid.

Selv om dommen var uberettiget, føler han seg ikke bitter.

– Det aller verste ved å sitte i fengsel var at jeg ikke fikk permisjon for å delta i min mors begravelse. Hun døde mens jeg satt inne. Det var dessuten vanskelig å ikke lenger kunne hjelpe når andre der ute ble arrestert og trengte min hjelp, sier Truyen og legger til:

– Jeg ba Gud om å helbrede meg før jeg ble satt i fengsel. Det er et mirakel at sykdommene jeg tidligere slet med, er borte.

Truyen bestemte seg for å bruke tiden i fengsel til stå på for bedre soningsforhold for andre samvittighetsfanger. Samvittighetsfangene ble plassert i et høysikkerhetsområde, isolert fra andre. Truyen var opptatt av at de skulle bli behandlet



Det er fremdeles mange som sitter i fengsel, bare fordi de vil praktisere sin tro.

Nguyen Bac Truyen



Truyen og Phuong med t-skjorter som ble laget etter at han ble arrestert i 2017 og lenge var sporløst borte. Foto: Privat

med verdighet, for eksempel ved å få sitte på stoler i stedet for på gulvet. Han delte egne matforsyninger og lesestoff med de andre fangene. Truyen var også opptatt av sikkerheten for kvinnelige samvittighetsfanger, som sonet sammen med mannlige kriminelle og ofte ble utsatt for vold.

Fordi politioffiserene visste at Truyen hadde internasjonal støtte, fikk han ofte gjennomslag for sine krav. Truyen rapporterte om situasjonen i fengselet til kona gjennom lange brev, som hun igjen klarte å spre internasjonalt. Derfor fikk han bedre behandling enn han ellers ville gjort. Truyen aksjonerte for mer næringsrik mat, mindre sensur av lesestoff, og for å gjøre det lettere for de innsatte å snakke med familiene på telefon og motta forsendelser.

Takker for oppmuntring og støtte

I 2019 sendte Stefanusalliansens støttespillere oppmuntringsbrev til Truyen i fengselet. De mange hundre brevene ble stoppet og nådde aldri frem. Da Truyen fikk høre om støtteerklæringen i etterkant, kom tårene:

– Jeg vil si hjertelig tusen takk til Stefanusalliansen og andre organisasjoner som har jobbet på mine vegne. Det har vært så oppmuntrende å kjenne på omsorgen fra hele verden mens jeg satt i fengsel. Det ga meg motivasjonen jeg trengte for å fortsette og jobbe for rettigheter i fengselet, sier Nguyen Bac Truyen. ■

‘STEFANUSPRISEN BLE REDNINGEN’



Generalsekretær Ed Brown overrekker Stefanusprisen til Nguyen Bac Truyen, som satt i fengsel i 2020. Bui Thi Kim Phuong er også svært takknemlig. Foto: Stefanusalliansen

Tre år etter at en fengslet Nguyen Bac Truyen ble tildelt Stefanusprisen, fikk han diplommet i hånda – og både han og kona kunne si takk.

TEKST: STEFANUSALLIANSEN I PRAHA

■ **Nguyen Bac Truyen** ble tildelt Stefanusprisen i 2020 for sin utrettelige innsats for trosfrihet og andre rettigheter. Prisen var et diplom og 10 000 euro. Men siden Truyen satt i fengsel, kunne han ikke motta prisen.

I november var paret invitert til Praha, til en konferanse i regi av den diplomatiske alliansen International Religious Freedom or Belief Alliance (IRFBA), der 40 land, inkludert Norge, er med. Temaet var trosfrihet i autoritære land. Det ble også arrangert en markering der generalsekretær Ed Brown i Stefanusalliansen overrakk Truyen diplommet.

– Stefanusprisen går ikke bare til meg, men til alle som kjemper for trosfrihet i Vietnam. Det er fremdeles

” Jeg følte meg krenket på grunn av all overvåkingen.

Bui Thi Kim Phuong

mange som sitter i fengsel, bare fordi de vil praktisere sin tro. Jeg er veldig glad for å være ute av fengselet og få lov til å takke ansikt til ansikt, erklærte Truyen.

Hjalp kona

Stefanusprisen var også 10 000 euro. Nå forteller Phuong at prispengene ble svært viktig for henne. I Vietnam blir familiene til samvittighetsfanger straffet utenfor fengselet. Truyen sonet svært langt unna hjemmet. Konas besøk var kostbare, tidkrevende og strevsomme, for veldig kort besøkstid.

Bui Thi Kim Phuong ble utsatt for kontinuerlig overvåking, begrensninger i bevegelsesfriheten, sosial isolasjon og trusler. Politifolkene som spanet på henne, presset utleierne der hun bodde. Derfor ble hun nødt til å bytte bolig seks ganger. Naboene ble truet til ikke å snakke med henne.

Phuong hadde ikke mulighet til å ta seg arbeid på grunn av trakasseringen.

– Jeg bodde helt alene og var ofte redd. Jeg følte meg krenket på grunn av all overvåkingen. Siden jeg ikke hadde fast inntekt, ble Stefanusprisen på 10 000 euro redningen. Prisen har ikke bare anerkjent Truyens viktige arbeid, men den ga meg praktisk hjelp.

Tid for glede

Phuong sier at nå som hun er ute av Vietnam, tenker hun mye på konene til andre samvittighetsfanger. De lever under samme restriksjoner som hun måtte gjøre.

– De trenger hjelp, sier Phuong og legger til:
– Jeg vil si hjertelig tusen takk for all hjelpen fra Stefanusalliansen og deres støttespillere, for brev og bønner. Det har virkelig hjulpet meg gjennom de mørkeste dagene.

Truyen ringte kona den 7. september i fjor for å fortelle at han var løslatt og på vei til flyplassen.

– Da hørte jeg Phuong le for første gang på mange år, sier Truyen. ■



BIBELSKE ELVAR TØRKAR UT

Fiskebåtar på tørt land under tørke sør i Irak i 2018. Klimaendringane gjer livet vanskeleg for lokale fiskarar. Foto: Shutterstock

Klimakrisa kveler Irak, som ifølgje FN er det femte mest sårbare landet i verda for klimasamanbrot.

INTERVJU: JOHANNES MORKEN

■ **Irak er landet** med dei store elvane Eufrat og Tigris, skildra i Bibelen og historiebøkene. Vi kjenner Mesopotamia – landet mellom elvane – som heimstaden for tidlege sivilisasjonar med eit frodig landbruk. Irak er knapt til å kjenna igjen samanlikna med for 40 år sidan.

I tillegg til tidlegare krisar som ein fatal krig mot Iran, to Golfkrigar og terrorgruppa IS, opplever Irak ei klima- og miljøkrise som vert verre år for år: Landet tørkar ut.

Elvar tørkar ut

Sidan 80-talet er vassmengda i Eufrat og Tigris redusert med 40 prosent.

– Sør for hovudstaden Bagdad kan du spasera til fots over Tigris. For Eufrat er tilstanden minst like ille, seier

Emanuel Youkhana, leiar av den kyrkjelege hjelpeorganisasjonen CAPNI, som Stefanusalliansen støttar.

Demningar i naboland er også med på å redusera vatnet i elvane som startar i Tyrkia.

Berre i fjor flytta 75 000 menneske frå landsbyar sør i Irak til byar for å prøva å skaffa seg arbeid. Det er uråd å brødfø seg i landsbyane på grunn av tørke og mangel på vatn.

Kveiteåkrar blir ørken

Inntil for vel 30 år sidan vart det dyrka kveite sør for Mosul, storbyen nord i Irak. No breier ørkenen seg. I den kurdiske regionen i nord, der CAPNI held til, var det tidlegare snø frå november eller desember til februar. No er det eit par centimeter nokre dagar i januar.



Klimakrisa er farleg. Men det er inga offentleg merksemd.

Emanuel Youkhana

– I byen Duhok der eg bur, var det for 30 år sidan aldri meir enn 34 grader på det varmaste. Sist sommar var det opp til 44 grader, fortel Youkhana. Han legg til:

– Klimakrisa er farleg. Men det er inga offentleg merksemd – og ingen statlege program for miljø og klima. Både Bagdad-regjeringa og sjølvstyreregjeringa i Kurdistan-regionen har miljøverndepartement, men det er berre ord. Det flyt plast over alt, det er ingen system for gjenvinning.

Skular, kyrkje og moskear

Youkhana ber skulane undervisa barn om kva klimaet betyr og korleis vi kan unngå plast og spara vatn.

IRAK | KLIMA

VANNTANKER GIR HÅP

De tilpasser seg ekstreme klima-
endringer med vanntanker og mot
til å tenke nytt.

TEKST: HILDE SKAAR VOLLEBÆK, IRAK

■ **Hjemme hos den** lokale skolelederen sitter en liten gruppe eldre menn og kvinner, sammen med noen ungdommer. I den lille landsbyen Levo helt nord i Irak virker tiden å gå påtakelig langsomt. En slags apati har bredt seg.

Ungdommene som har fullført krevende universitetsstudier, har ingen jobber å søke på. De eldre, som dyrker jordene, ser med dyp bekymring på at somrene stadig blir varmere. Det faller langt mindre regn i løpet av et år enn tidligere.

Århundrer

Mange av landsbyens innbyggere kan telle sine slektledd gjennom flere århundrer. Her har kaldeiske kristne levd sine liv omgitt av oliventrær og åkrer. Men nå uteblir avlingene, og flere er i ferd med å forlate landsbyen for godt.

CAPNIs ansatte forstår både situasjonen og apatien. De lytter til de unges frustrasjon og møter de eldres bekymrede blikk. Som et første tiltak setter CAPNI opp store vanntanker for å samle regnvann og sikre vann til jordene gjennom de tørre månedene.

– Prestane må ta opp klima og miljø, det same må moskeane. Klimakrisa må fram i dagslyset. Det hastar, seier Youkhana. Kyrkja hans – The Assyrian Church of the East – har planar for 2024. CAPNI prøver også å skapa offentleg merksemd om klimakrisa.

– Som kristne har vi eit ansvar for å ta vare på det Gud har gjeve oss.

– *Korleis slår klimakrisa ut for minoritetane?*

– Klimakrisa rammar alle. Men diskriminering gjer at dei religiøse minoritetane blir råka hardest når tilgangen på arbeid blir mindre. Landsbygda vert hardest råka. Mange kristne bur i landsbyar i Nord-Irak. Difor er dei blant dei som er verst stilt, seier Youkhana. ■



Drivhus gir bønder mulighet til kontrollert vanning.

Foto: Christine Gripsgård Lunga

Men CAPNI vil gjerne også gi ungdommene mot til å tenke nytt, til å bruke utdanning og pågangsmot for å finne løsninger på Iraks mangfoldige utfordringer med å tilpasse liv og jordbruk til et stadig mer ekstremt klima.

Alvorlig trussel

Her ligger også en alvorlig trussel mot kirkens fremtidige nærvær i Irak. Ikke bare kan landsbyer bli ubeboelige og matproduksjonen stoppe. Men med stadig minskende naturressurser forsterkes mistilliten i samfunnet og konfliktnivået økes. Minoritetene vet av brutal erfaring at det fort kan gå ut over dem.

Gjennom 30 år har CAPNIs motto vært: «Å holde håpet levende», og håpet trenger stadig å vises i synlige resultater, som vanntanker og lyttende medmennesker – sammen med politisk og internasjonal oppmerksomhet. ■

URFOLK VERT TVINGA TIL TRU



Eit barn frå batek-stamma i Malaysia. Foto: Shutterstock

Ho er advokat som står opp for urfolk som med tvang er blitt konverterte til islam. Siti Kasim trur at ei bombe under bilen hennar var meint som ein trussel og ei åtvaring.

INTERVJU: JOHANNES MORKEN

■ **I ti år har advokat** Siti Kasim stått opp for urfolk som er blitt tvangskonverterte til islam i Malaysia. Ho er opprørt over korleis representantar for styresmaktene og religiøse leiarar har gått fram for med tvang eller triks å konvertera urfolk.

– Målet er å konvertera urfolk og assimilera dei inn som muslimar i folkegruppa malay. Styresmaktene er svært stolte over assimileringa, seier Kasim.

Batek-folket blei på 90-talet fortalde at dersom dei ikkje konverterte til islam, måtte dei flytta frå landsbyane sine, fortel Kasim. Dei konverterte av frykt.

– For ti år sidan fekk eg som advokat høyra om dette. Eg valde å stå opp for dei, fortel Siti Kasim i eit videointervju med Magasinet Stefanus.

Lurer folk til å skifta tru

Urfolka bur på øyane Borneo, Sabah og Sarawak, geografisk og delvis administrativt

skilt frå Vest-Malaysia, på halvøya sør for Thailand. Bak tvangskonverteringa står eit eige departement for urfolkssaker.

– Urfolka har aldri praktisert islam, men eigne stamme-religionar, seier Kasim som legg til:

– Urfolks-departementet har kome til urfolk som ofte ikkje kan lesa eller skriva, og fortalt at dei må fornya ID-korta. Dei har fått folk til å signera med fingeravtrykk. Med nye ID-kort har det etter kvart gått opp for folka at dei har fått islam som religion.

Då batek-stamma slo alarm om tvangskonvertering, vart eit advokatfirma hyra for å føra den første saka for 137 menneske frå batek-folket. Ifølgje Kasim gjorde firmaet ein slett jobb. Retten avviste saka og sa den skulle vore ført for ein sharia-domstol. Men der har saka ingenting å gjera, seier Kasim, sidan sharia-domstolar berre er for muslimar.

137 ventar på dom

I mars i fjor vart saka til dei 137 anka. Dei krev å få omgjort massekonverteringa frå 1993. Dei seier at dei vart lurte til å bytta religion. 56 av dei 137 vart tvangskonverterte, dei andre er barn av desse. Avgjerda fell seinare i år. Kasim er håpefull, sidan «høgare domstolar ofte er betre enn lågare domstolar».

– Det har vore sterkt press mot urfolka til å trekkja sakene. Dei er på si side blitt klar over kva rettar dei sjølve har, på grunn av slike som meg, seier Kasim.

I 2019 demonstrerte urfolk framfor parlamentet i Kuala Lumpur. Dei kritiserte mangel på trusfridom og mot at dei vert fråtekne land og identitet.

Kasim er blitt utsett for press frå aktørar som seier at ho som muslim og etnisk malay ikkje skal kritisera politikken i møte med urfolk. Men Kasim har ikkje tenkt å slutta.

– Eg kritiserer ikkje religionen, eg kritiserer måten religion vert praktisert på av aktørar som misbrukar makta i møte med folkegrupper som er lette å undertrykkja.

Kasim betalar prisen. I juli 2017 politimelde Kasim truslar om drap, valdtekt og forgifting. Seks år seinare vart det verre. I juli 2023 sende Kasim bilen på verkstad. Der oppdaga mekanikarar to flasker med kablar og batteri, bak bakhjula. Politiet stadfesta at det var ei heimelaga bombe. Politisjefen har karakterisert dette som mordforsøk. Men ingen mistenkte er funne.

Hjelper undertrykte

Kasim takkar vener som har fått installert 24 timars overvaking av bilen.

– Eg er redd for tryggleiken, men eg gjev ikkje opp. Heile meininga med gjerninga mi som advokat er å stå opp for undertrykte.

Sjølv mistenkjer Kasim at bomba skuldast innsatsen for urfolk.

– Men sidan politiet ikkje seier eit ord om etterforskinga, veit vi ikkje kven som stod bak.

Då ho nyleg drog til ein landsby for urfolk, vart ho følgd av ein bil, heilt til huset til leiaren for landsbyen. Ho gav politiet registreringsnummeret og spurte om det kunne vera samanheng med bomba.

– Utan å etterforska avviste politiet at det var ei sak. Eg er på radaren deira heile tida. Eg er svært takknemleg for støtte til å løfta sakene internasjonalt, seier Kasim. ■



Siti Kasim seier at livsoppgåva for henne som advokat er å hjelpa undertrykte.
Foto: Privat

Malaysia

- Folketal: 33,6 millionar
- Sunni-islam er statsreligion
- Islam: 63,5 prosent
- Buddhisme: 18,7 prosent
- Kristne: 9,1 prosent
- Hinduer: 6,1 prosent
- 18 folkegrupper vert rekna som «orang asli», urfolk, og utgjer 0,7 prosent.

Ikonet av de 21 henger i Salle Fondation Sisley-d'Ornano i Paris. Ikonet er laget av den serbiske kunstneren Nikola Saric. Foto: Barbro Raen Thomassen.



NOUVELLE ACQUISITION

Nikola Sarić, né en 1985 en Serbie
Les Martyrs de Libye
2023

Aquarelle sur papier, inv. PFD 5704

Cette œuvre est consacrée à la mémoire des vingt-et-un évêques coptes (chrétiens égyptiens) assassinés par des militaires de Daech en Libye en 2015. L'œuvre a repris les éléments de la vidéo de l'extrême droite sur les réseaux sociaux. Les corps, alligés à genoux, portent la combinaison orange des prisonniers de Guantanamo. Les boureaux, dissimulés sous la main noire à signal de l'armée de Daech, maintiennent à terre les condamnés, un comme à la main. Le rouge se situe de la couleur du sang des victimes et rejoint le ciel où apparaît le Christ, vêtu de la même couleur orange que les martyrs, qu'il recueille dans ses bras. L'image puise aux sources des icônes de martyrs de la tradition byzantine comme l'icône des Quarante martyrs de Sébastos à gauche, ou encore Les Dix Martyrs de Crète, à droite.

JEG GLEMMER DEG IKKE, SAMUEL

■ **Rett før advent** i fjor besøkte jeg min kone Barbro i Paris, hun hadde et fire måneders arbeidsstipend der. Et annet mål for reisa var å se et bestemt ikon, som ble malt etter den brutale halshuggingen av 21 koptiske kristne menn på en strand i Libya i februar 2015, en massakre som var særdeles bevisst planlagt, regissert og videodokumentert av IS. Ofrene var kledd i samme oransje fangedrakter som fangene på Guantanamo. Bødlene var kledd i sort med finlandshetter over hodet og kniver i hendene. Videoen ble brukt som makaber propaganda.

Halshuggingen og videoen har aldri sluppet taket i meg. Da jeg skrev sanger til et nytt album i 2023, oppdaget jeg boka «De 21 - en reise i de koptiske martyrenes fotspor», av Martin Mosebach. Bokas omslag gjengir et moderne ikon av de 21 martyrene, malt i 2018 av den serbiske kunstneren Nikola Saric. Ikonet har overraskende nok funnet veien til kunstmuseet Petit Palais i Paris, og henger i den faste samlingen i Salle Fondation Sisley-d'Ornano, som eneste ikon fra vårt århundre.

Jeg stod foran ikonet og tenkte på Samuel, den yngste blant dem som ble drept den dagen. 21 år gammel, min bror i Kristus, bekjente Samuel stille sin tro. Til venstre for ikonet av de 21 henger «De førte martyrene fra Sébaste» (Bulgaria, begynnelsen av 18. århundre). Til høyre «De ti martyrene fra Kreta» (Kreta, mellom 1668 (?) og 1800), også disse halshogd. På ikonet ser vi Jesus som holder armene rundt de 21. Han har samme farge på kjortelen som de knelende martyrenes fangedrakter har. Middelhavets bølger, blandet med blod, omkranser dem, og når helt til himmelen. ■



■ **Tore Thomassen** er tekstforfatter, komponist og musiker. Han har skrevet bøker, musikaler, forestillinger og sanger, både for barn og voksne.

” 21 år gammel, min bror i Kristus, bekjente Samuel stille sin tro.

Samuel Estafanous

Libya 2015

Jeg glemmer deg ikke, Samuel
den yngste av de 21
Du kneler på stranden den dagen
og bak deg står bøddelen
Han spør om du vil oppgi din tro
du rister på hodet, du vet det jo
Ditt ansikt har en forunderlig ro
så er det hele over

Jeg glemmer deg ikke, Samuel
du står der med verdighet
Rundt deg er terror og mørke
21 menn hugges ned
De kneler uten skrik eller rop
de vet det er slutt, men de eier et håp
De ber, de eier et levende håp
så er det hele over

Og Middelhavet synger sin sang
et hav fylt av tårer, en natt så lang
Bølgene gjentar og gjentar ditt navn
en sønn er borte, for alltid et savn
det går aldri over

Jeg glemmer deg ikke, Samuel
som Stefanus ga du ditt liv
Du vaklet ikke, men sa hvem du var
i møte med bøddelens kniv
Du kom fra landsbyens enkle kår
så ble du et lys som for alltid består
Åh - la meg få være et lys der jeg går
før det hele er over

(c) Tore Thomassen

DETTE ER IKKJE LOV

Dei er samla i ein heim for å synga, fortelja trushistorier og be. Det er forbode.

TEKST OG FOTO: JOHANNES MORKEN, TADSIKISTAN

■ **Vi er invitert** til eit husfelleskap i ein by nord i Tadsjikistan. Gruppa som har halde saman i årevis, høyrer til ei registrert og lovleg evangelisk kyrkje. Men det er forbode med religiøs aktivitet utanfor godkjende gudshus. Dersom politiet kjem til husfelleskapet, blir dei bøtelagde.

Tre generasjonar har sett seg på golvet rundt eit rikeleg dekt matbord. Kvinner, menn og barn er saman. I tradisjonell tadsjikisk kultur ville kvinnene halde seg på kjøkkenet.

– Vi underviser nye kristne med muslimsk bakgrunn at kvinner og menn er likeverdige, seier ei kvinne som var her som misjonær då husgruppa vart starta.

Kampen for gravstader

Dei deler trushistorier. Ei kvinne fortel om kampen for å klara omsorga då mannen



Kvinner og menn er samla rundt eit rikeleg dekt matbord.



Dersom politiet kjem, vil vi forklara at vi er vener som et saman.

Pastor

drog frå henne og dei seks barna. Svigersønene pressar henne for at ho skal venda tilbake til islam.

– Eit par gonger har eg lurt på å gje opp, men eg held fast.

Ei anna kvinne fortel at mullahen nekta mora gravplass fordi ho var blitt kristen. Kyrkja måtte finna ein annan gravstad. Kyrkjene prøver å få skaffa felles kristen gravplass.

Så kjem hovudretten plov på bordet. Langkorna ris, kokt med løk, buljong og grønsaker, vert servert med lammekjøtt. To og to et frå kvar si side av ein tallerken.

Etter ploven hentar far i huset fram tromma. Han syng om Guds nærvær og ber om at fleire kan finna Gud og oppleva kjærleik og nåde.

Dekkhistoria

– Dersom politiet kjem, vil vi forklara at vi er vener som et saman, svarar pastoren.

– *Kan de ha biblar her?*

– Ein privat bibel i heimen er lov. Dei aller fleste har Bibelen på telefonen, då er dei ikkje synlege.

– *Har de hatt politiet på besøk?*

– Nei, og vi har aldri fått bot. Andre her i byen har hatt politiet på besøk og fått bøter.

Barn er med i husgruppa. Det er forbode å ta med unge under 18 i kyrkja eller gje dei religiøs opplæring utanfor heimen. Det same gjeld moskeane.

– Offisielt gjer vi ikkje noko for dei under 18. Men vi tek med borna når vi skal til gudsteneste. Dei kan ikkje vera åleine heime og blir samla i eigen bygning. Dersom politiet skulle koma, vil vi svara at barna leikar. Politiet sjekkar ofte moskeane under fredagsbøna.

Det er ikkje lov å ha sommarleir.

– Men vi har leirar for unge, langt utanfor byen. I år kom 50. Vi er varsame, og vi stolar på Gud og ber om vern, seier pastoren.

Møte med kvinner

I Tadsjikistan forbyr lova religiøse organisasjonar å driva oppsøkjande arbeid. Men kyrkja arrangerer møte med kvinner i heimar.

– Vi lærer dei å laga ein ny matrett. Medan maten står i omnen, deler kvinnene trushistoriene sine med kvinner som dei har invitert. Dei fortel historier om lækjedom, seier Nadi som leier familie- og kvinnearbeidet.

Vitnesbyrd gjer inntrykk. Nadi, som ikkje er det rette namnet hennar, fortel om ein familie der eitt av barna

på 18 år hadde Downs syndrom. Ingen ville vera saman med han.

– Dei vart svært glade då vi delte måltid med heile familien.

Nye kjem til tru i husfelleskap. – Dei blir med i kyrkja etterpå, seier Nadi.

Nabolaget veit om kyrkja.

– Somme naboar kjem for å be om forbøn for ein sjuk slektning etter at dei har vore både hos lege og mullahen først.

Nye moskear

I byen blir nye moskear bygde med pengar frå land som Qatar.

– Vi kristne må bli endå meir aktive når muslimar blir meir aktive, seier Nadi. ■



I husfelleskapet er også barn med, sjølv om heller ikkje det er lov.

«Liv blei forvandla»

I tre år får denne kyrkja nord i Tadsjikistan støtte frå Stefanusalliansen til årlege konferansar for konene til pastorar og andre kvinner med tungt ansvar i kyrkjer og familieliv.

– Liv blei forvandla, seier Nadi om ein tidlegare konferanse, eit prøveprosjekt med støtte.

– Vi ønskjer å stå på egne bein. Men konferansen maktar vi ikkje utan hjelp. Takk for at de bryr dykk om kvinner i eit land langt borte. De har valet mellom å gå forbi, eller stoppa og hjelpa ein framand. De stoppar og hjelper. Vi er ein kropp i Kristus.

FANT JESUS PÅ ET LITE KORS

Han bad de islamske bønnene fem ganger om dagen fra han var tre år gammel. Nå er han pastor for en liten kristen menighet.

TEKST OG FOTO: JOHANNES MORKEN, TADSIKISTAN



Et kors på veggen i en kirke nord i Tadsjikistan.

■ – **Bønnene var på arabisk**, så jeg forstod ingenting, forteller mannen til Magasinet Stefanus. Vi kan ikke bruke det virkelige navnet hans, så vi kaller ham pastor Fahd. Hans historie er en av mange vi får fortalt om dramatiske omvendelser i Tadsjikistan for to-tre tiår siden.

Forsøk på selvmord

Fahd vokste opp i en landsby nord i Tadsjikistan. Han ble født like før landet ble selvstendig da Sovjetunionen gikk i oppløsning i 1991. I en meget krevende situasjon i familien forsøkte moren å ta sitt eget liv. I sin fortvilelse stilte åtteåringen seg opp ved et tre i hagen og ba.

– Da kjente jeg en fred. Jeg trodde en gud var med meg, men jeg trodde ikke det var Allah, fordi jeg visste at han er streng.

En dag Fahd badet i en elv, fant han et lite kors-smykke, med en mann på korset. Han tok vare på korset.

Onkelens bønn

Da Fahd var 12 år, ble moren så syk at alle – også hun selv – trodde hun skulle dø. Da kom en av brødrene hennes hjem fra tjeneste som kristen misjonær i Afghanistan. Han ba for sin søster og hun overlevde.

– Onkelen forklarte meg at det var Gud som virket.

Så delte han troen med meg. Da tok jeg imot Jesus. Jeg innså at det var Jesus som ga meg freden ved treet og at det var han som hang på korset jeg fant.

Onkelen ga ham en bibel som Fahd også tok med på skolen. Moren hans fant bibelen i skolesekken. Familien ble samlet. Fahd ble avhørt. En annen av hans onkler på morssiden, er offiser.

– Han stilte meg til veggis: «Hvorfor leser du dette her? Du solgte troen din.» Han truet med å drepe meg dersom jeg snakket med misjonæren igjen, eller hvis jeg leste i bibelen. Etter den dagen har vi ikke snakket sammen.

– Jeg har et godt forhold til mor. Hun godtok at jeg fant en kone i kirken, ikke i landsbyen. Far fikk skadet ett bein i en fotballkamp. Beinets ble bra etter at jeg bad for ham. Derfor godtar han at jeg er kristen, bare jeg ikke «tuter ørene hans fulle».

Hører stygge ord

I landsbyen ropes fortsatt stygge ord etter han. Han har en gang hørt ropt at «kristne må drepes». Noen sier at han kaster skam over familien.

– Jeg vet at det snakkes om meg i moskeen. Jeg er blitt oppringt av folk som sier at jeg må komme tilbake til islam.

I dag er han pastor for en menighet.

– Vi er ikke registrert, men vi har våre samlinger i lokalet til en registrert kirke.

Fjerdeparten av de 35 i menigheten er fortsatt sökende.

– De nøler med å komme til gudstjenester på grunn av press fra familien. Menigheten der vi nå holder til, har ikke opplevd press fra lokalsamfunnet. Lokalet vi bruker, ser nemlig ut som et bolighus, og vi er ikke så mange at vi blir veldig synlige. Agenter fra Innenriksdepartementet har heller ikke kommet. I den forrige menigheten kom agenter to ganger. En gang fikk jeg en bot. Jeg var redd. Nå er jeg ikke redd lenger. Jeg har lært hva jeg skal svare.

Han og kona gir sin sønn kristen opplæring:

– I barnehagen bad sønnen vår for maten. Læreren oppdaget det og ba ham stoppe. Da svarte gutten: «Da vil jeg be stille.» Problemene kan bli større når han kommer i skolen, sier Fahd. ■



Fahd kommer fra en landsby nord i Tadsjikistan der folk som skifter tro, merker sterkt sosialt press.

Tadsjikistan

- Den minste og fattigste nasjonen i Sentral-Asia.
- Folketall: 9,5 mill.
- Største folkegruppe er tadsjikere. 25 prosent er usbekere. Liten minoritet russere.
- Hovedstad: Dusjanbe
- Cirka 90 prosent er sunni-muslimer.
- Mindre grupper av sjia-muslimer.

” Vi er ikke registrert, men vi har våre samlinger i lokalet til en registrert kirke.

Pastor Fahd

TRUSFRIDOM UNDER PRESS



*Ein gamal moské
i ein by nord i
Tadsjikistan.*

Kristen trusfridom i Tadsjikistan blir ramma av regjeringas kamp mot radikal islam.

TEKST OG FOTO: JOHANNES MORKEN, TADSIKISTAN

■ – **Regimet gjer kristent** arbeid vanskeleg, seier ein av dei mange kristne leiarane Magasinet Stefanus møter i Tadsjikistan.

Regimet nektar å registrera fleire kyrkjer enn dei 65 som er godkjende. Det var ei tydeleg melding til kyrkjeleiarar i eit møte med regjeringa i 2022.

– Vi fekk inga grunngeving, seier ein pastor for ei registrert kyrkje i hovudstaden Dusanbe.

Fleire kyrkjer ville gjerne blitt godkjende.

– Men det nyttar ikkje å søkja, sjølv med papira i orden. Regjeringa fryktar islamsk ekstremisme og undergrunnsaktivitet og vil ikkje registrera fleire muslimske trussamfunn. Difor blir heller ingen nye kyrkjer registrerte.

Kyrkjer låner lokale

Mange kyrkjer som ikkje er registrerte, låner lokale av registrerte kyrkjer. Baptistkyrkjene er splitta – ein del vil ikkje ha noko med styresmaktene å gjera og søkjer ikkje registrering.

– Dei merkar det sterkaste presset, seier ein pastor.

– Før lova blei vedteken, møtte kyrkjeleiarar folk i parlamentet. Vi fekk forklart at lova vart laga for å stogga muslimsk ekstremisme og ikkje var meint for kristne,

men at det ikkje kunne stå i lova. Vi svarte at lova ville ramma alle. Og lova vert brukt også mot kristne, seier pastor.

Bibelsensur

Det rammar også import av biblar og andre bøker. All litteratur må gjennom religiøs godkjenning. Sensuren tek lang tid. Opplag blir avgjort av regimet.

– Lova fastslår trusfridom, men det har vi ikkje, seier pastora.

– Vår fridom som kristne skulle ikkje vore avgrensa av behovet for kontroll med radikal islam. Kristne er ein liten minoritet. Lova burde vore meir fleksibel for oss, seier pastor i hovudstaden Dusjanbe.

Tadsjikistan var del av Sovjetunionen til unionen kollapsa i 1991. I 1991 vart landet sjølvstendig, med opne grenser. Misjonærar kom. Mange blei kristne. I 1997 blei det stramma inn. Seinare er lovverket endå meir innstramma.

Islamsk ekstremisme

Regjeringa er uroleg både for eigne radikale og for påverknad over grensa frå naboen i sør – Afghanistan. På den andre sida: Det er sju år sidan sist ein kristen leiar blei fengsla. Det skjedde i 2017. I dag handlar det om fare for razzia og bøter.

– Vi takkar Gud for at regjeringa har undertrykt islamistisk fundamentalisme. De i Vesten kjenner ikkje islamistisk teologi. Regjeringa prøver å finna ein mellomveg. Mange muslimar vil ha ein islamsk sharia-stat, men dei vågar ikkje fremja dette under trykket frå regjeringa, seier pastor som legg til:

– Det er feil å stramma inn trusfridommen for oss. Men eg forstår at regjeringa vil unngå undergraving og religiøs uro. Så ser eg at Gud verkar. Vi har også aukande dialog med muslimske leiarar. Eg takkar Gud for at de vil forstå og hjelpa oss der de kan. Be for oss, seier pastor i Dusjanbe.

Press mot konvertittar

Nord i Tadsjikistan, der samfunnet er meir konservativt, møter vi ein annan pastor – pastor Khalid (som ikkje er det rette namnet hans).

– Regjeringa vernar vår rett til å skifta religion. Men samfunnet gjer det ikkje. Mange får problem når dei skifter tru. Dei får press frå familien. Mullahen nekta dei gravplass. Dei kan bli ropte «kafir», vantruande, etter på gata. Dei får problem på skular og universitet.

I Dusjanbe sender pastor Vladimir (som ikkje er det rette namnet hans) derimot ei kritisk helsing til andre kristne og kyrkjer i heimlandet:

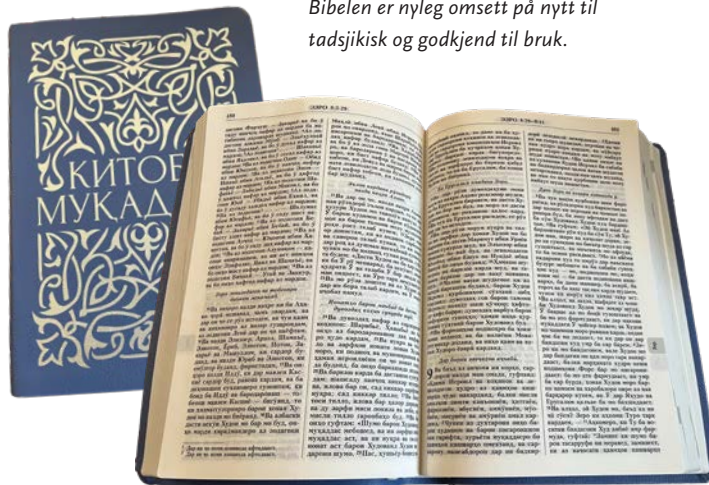
– Mange ropar at som kristne med muslimsk bakgrunn, blir dei forfølgde. Men ikkje alle historier om

forfølging er sanne. Eg har sjølv muslimsk bakgrunn og muslimar i familien og har vore pastor i mange år. Vi må ha ærlege vitnesbyrd.

«Usunne kyrkjer»

Han meiner mange kyrkjer i Tadsjikistan er «usunne»: Pastora er dårlege til å møta spørsmål frå godt utdanna menneske som difor «heller går på pub». Kristne med utdanning skaffar seg arbeid i store internasjonale organisasjonar i hovudstaden, eller dei dreg frå landet. Kyrkjene er for dårlege til å ta imot ungdom, seier pastora som viser oss eit studio kyrkja hans innreier der unge kan produsera videoar og podkasta.

– Mange kristne ønskjer åndeleg arbeid. Dei vil ikkje ta sekulært arbeid som kunne gitt dei løn til å forsørja familien og støtta kyrkja. Eg har sett mange døme. Kyrkjene er også altfor ivrige etter å be Vesten om hjelp. Mange kyrkjer er difor i tilbakegang. Til vestlege vener som vil støtta prosjekt, seier eg at dei må sikra at prosjekta blir berekraftige slik at dei sjølve kan trekkja seg ut, seier pastor Vladimir. ■



Bibelen er nyleg omsett på nytt til tadsjikisk og godkjend til bruk.



Vi må ha ærlege vitnesbyrd.

Pastor i Dusjanbe

Les på neste side:

Slik blir muslimar undertrykte.

*Biletet av president Emomali
Rahmon prydar alle offentlege
bygg, her i hovudstaden Dusjanbe.
Foto: Johannes Morken*



HAN STENGJER MOSKEAR

” Fleire uregistrerte moskear er gjorde om til kinoar eller bibliotek.

Forum 18

Regimet i Tadsjikistan stengjer moskear som ikkje er godkjende, og forbyr hijab.

■ **President Emomali Rahmon** har haldt til i palasset i hovudstaden Dusjanbe heilt sidan 1992. For å sikra makt og stabilitet held han mellom anna streng kontroll med religion.

Nyhendetenesta Forum 18 News Service skriv at han ikkje har halde frie og rettferdige val og at regjeringstida hans har vore prega av vedvarande brot på ein serie menneskerettar. Forum 18 News Service summerer opp:

- Det er skapt eit klima av frykt i landet.
- Berre statskontrollerte moskear får operera. Imamane må framføra statsdikerte preiker.
- Sentral-Asias einaste religiøst baserte politiske parti er forbode. Leiingar er fengsla.
- Minst 19 kjende samvitsfangar er sperra inne fordi dei har praktisert religionsfridomen.
- Streng restriksjonar på talet på godkjende moskear og aktivitetar i moskeane. Stopp i registrering av nye kyrkjer.
- Moskear som ikkje er registrerte eller som ikkje følgjer den statsgodekjende utgåva av sunni-islam, blir stengde. Ein serie slike moskear er gjorde om til kinoar eller bibliotek.

- Forbod mot hijab og lange skjegg, som er synlege uttrykk for islamsk tru.
- Straffefridom for dei som har utført tortur av muslimar og Jehovas vitne, også for dei som banka opp den siste fengsla kristne leiaren, pastor Bakrom Kholmatov, i 2017.
- Forbod mot religiøse samfunn utan godkjenning, som Jehovas vitne og somme islamske og protestantiske samfunn.
- Den einaste religiøse aktiviteten unge under 18 år kan delta i offentleg, er gravferder.
- Det er statleg sensur av religiøs litteratur, bokhandlar og nettsider. ■

Les meir:

Hos Forum 18 News Service kan du lesa ein fersk og lengre artikkel om situasjonen for trusfridommen i Tadsjikistan. www.forum18.org



Slik så det ut i Jaranwala etter mobbens herjinger den 16. august 2023. Foto: HFO

” Vi arbeider opp mot myndighetene for å gjøre dem i stand til å hindre at slike tragedier skjer igjen.

Sobia Batool, HFO

BYGGER SINE LIV OPP IGJEN

Gradvis bygger kristne i Jaranwala i Pakistan opp igjen sine liv etter at en rasende islamistisk mobb brente 90 hjem og over 20 kirker.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **De største kirkene** var restaurert til en avdempet julefeiring. Regjeringen har lovet at alle kirkene skal settes i stand igjen.

– Jeg håper alle kirkene er satt i stand til påske. Men siden det er valg i Pakistan 24. februar, er jeg skeptisk, sier Sobia Batool i Human Friends Organization (HFO), Stefanusalliansens partner.

Gatene i Jaranwalas kristne nabolag pleier alltid å være dekorert med glitter, lys, kunstige juletrær og glitrende stjerner i juletiden. I 2023 var veiene fulle av murstein, sement, planker og armeringsjern. De overllevende prioriterer å bygge opp igjen hjemmene sine.

Brente kirker og hjem

Den 16. august i fjor satt en rasende islamistisk mobb fyr på 90 hus og over 20 kirker etter at to kristne brødre

– uten bevis – ble beskyldt for blasfemi. Alle innbyggerne kom seg unna før mobben kom.

– Det er en frykt i hjertet mitt, sier åtte år gamle Chris til nettavisen Voicepk.net. Moren Komal snakker om «en dypt rotfestet terror» – hun er redd det skal skje igjen. Komal sier at barna er blitt mistenksomme når ukjente barn dukker opp i gatene, de spør om de er muslimer.

– Det har aldri skjedd før at barna våre skiller mellom kristne og muslimer, sier hun.

Regjeringen lovet 2 millioner rupi (drøyt 76 000 kroner) til hver familie som fikk huset sitt ødelagt. Noen har fått midler, andre hadde ennå ikke fått da julen kom. Noen feiret jul i brannherjede hus.

HFO har bidratt med mat og utstyr til mange hjem, med bidrag fra Stefanusalliansen.

– Nå arbeider vi opp mot myndighetene for å gjøre dem i stand til å hindre at slike tragedier skjer igjen, sier Batool.

Solidaritet

Den 10. desember, på den internasjonale menneskerettsdagen, arrangerte HFO og FNs utviklingsprogram (UNDP) i Pakistan en seremoni sammen med det kristne samfunnet i Jaranwala. Arrangementet hadde støtte fra den norske ambassaden. Også muslimer som stilte opp for kristne naboer da mobben mobiliserte, ble invitert og kom.

– Dette var en viktig markering. Det var meningsfylt å feire den internasjonale menneskerettsdagen sammen med ofrene for terror, for å trøste familiene, sier Batool.

UNDP opplyser at det ble delt ut matesker til 125 kristne og muslimske familier.

– Å fremme harmoni mellom religioner og å endre menneskers tanke sett krever kontinuerlig arbeid på alle nivåer, sa Muhammad Shoab Akbar fra Departementet for menneskerettigheter og minoritetssaker i Punjab. Han bekreftet forpliktelsen til å sikre inkludering, respekt, beskyttelse og utvikling for religiøse minoriteter.

Alle i Jaranwala venter på at løftene holdes. ■



Kristin Rudstaden klar for Stefanusalliansen.

Foto: Menneskeverd

Klar for politisk innsats

Kristin Rudstaden (41) er ansatt i en nyopprettet stilling som rådgiver for politikk og kommunikasjon. Hun starter i slutten av februar. Rudstaden kommer fra stillingen som informasjonsleder i Menneskeverd.

Den nye stillingen i Stefanusalliansen er opprettet blant annet for å styrke innsatsen for å løfte saker om internasjonal trosfrihet i møte med politiske partier og myndigheter, både Stortinget og Utenriksdepartementet, og etter hvert også internasjonalt.

Rudstaden gleder seg:

– Jeg ser frem til å være med og jobbe for at alle mennesker skal få tilgang til grunnleggende friheter som å ha en tro og utøve den. Jeg har sterk tro på demokratiske styreformene, hvor vi kan være samfunnskritiske og hvor ytringsfriheten og religionsfriheten er absolutt, sier hun og legger til:

– Jeg ser frem til å jobbe med å påvirke politikere og samfunnsaktører til å sette søkelys på og prioritere trosfrihet.



Elisa Chavez (i midten) i et panel under IRFBA-konferansen i Praha. Foto: Stefanusalliansen

Stefanusalliansen i Praha

I slutten av november ble det arrangert en internasjonal nettverkskonferanse for den internasjonale alliansen for tros- og livssynsfrihet, International Religious Freedom or Belief Alliance (IRFBA). Rundt 40 land, deriblant Norge, er med i denne alliansen av likesinnede land som fremmer tros- og livssynsfriheten globalt. Hvert år arrangeres en konferanse på ministernivå. I 2023 var Tsjekia vertskap i Praha. Temaet var «Trosfrihet i autoritære regimer».

Ca 500 personer fra 60 land deltok, med representanter fra regjeringer, FN,

akademia, sivilsamfunn og trossamfunn. Menneskerettighetsrådgiverne Birgitte Moe Olsen og Elisa Chavez representerte Stefanusalliansen. Moe Olsen var med i en delegasjon for unge trosfrihetsaktivister og hadde med en gruppe unge aktivister fra Sørøst-Asia. Chavez satt i et panel i en sesjon om trosfrihet og kvinner. Generalsekretær Ed Brown deltok i flere viktige nettverksmøter parallelt med konferansen.

Se for øvrig side 4-7 i dette magasinet.



Mama Maggie velsignet barna under en bønnevandring i Søm kirke i Kristiansand.

Foto: Marianne Haugerud

Gripende møter med Mama Maggie

«Det var et utrolig sterkt øyeblikk da Mama Maggie kom inn midtgangen i Søm kirke mens vi sang salmen «Gud skapte lyset og livet og meg». Tiden stod stille, det var et sånt øyeblikk som jeg aldri kommer til å glemme.»

Dette forteller trosopplærer i Randesund menighet, June Baarøy Myhrstad. Hun legger til:

«I forkant hørte jeg at noen av barna lurte på om de kanskje kunne få gi Mama Maggie en klem, eller hvordan det var å bli klemt av henne. Under bønnevandringen i kirken overøste hun dem

med kjærlighet; omfavnet barna, tok imot tegninger, lyttet oppmerksomt og kysset dem på kinnet. Et helt spesielt møte med en sterk, overgitt dame, liten av vekst – som satte spor i hjerte og sjel».

Søm kirke og Randesund menighet var en av tre menigheter som fikk besøk av Mama Maggie i november. Hun besøkte også Nordstrand kirke i Oslo og Grimstad kirke. Det var fulle hus og sterke møter, som var godt tilrettelagt av de lokale menighetene. Takk til våre misjonsprosjekt-menigheter som viser et slikt fantastisk engasjement for arbeidet.

GARNES

GÅTEN OM KORSET

PÅSKEKONSERT

stefanus
alliansen

En helt spesiell konsertopplevelse du bare må få med deg.
14 sanger som drar oss nærmere påskens grensesprengende budskap - og gåten om korset!

TIRSDAG 5. mars, Norkirken GRIMSTAD - kl. 19:30
ONSDAG 6. mars, SØGNE hovedkirke - kl. 19:30
TORSDAG 7. mars, Skauen kirke, SKIEN - kl. 19:30
FREDAG 8. mars, Filadelfia kirken DRAMMEN m/Mosaic - kl. 19:30
LØRDAG 9. mars, Bykirken, TØNSBERG m/Mosaic - kl. 19:30
SØNDAG 10. mars, Kulturkirken Jakob OSLO m/Mosaic - kl. 14:30
TIRSDAG 12. mars, Riska kirke, SANDNES - kl. 19:30
ONSDAG 13. mars, Frøyland & Orstad Kyrkje, KLEPP - kl. 19:30
TORSDAG 14. mars, Skjold kyrkje, VINDAFJORD - kl. 19:30
FREDAG 15. mars, NORHEIMSUND kyrkje m/Redeemed - kl. 19:30
LØRDAG 16. mars, KNARVIK kyrkje m/Redeemed - kl. 19:30
TIRSDAG 26. mars, GEILO Kulturkyrkje - kl. 19:00

KJØP BILLETTER HER:



Et samarbeid med Stefanusalliansen.

Vil du gi dem
en pause fra
forfølgelsen?

Å være kristen i Sentral-Asia er som å leve i en trykkoker. Forfølgelsen er konstant: fra egen slekt, det muslimske lokalsamfunnet og de totalitære styresmaktene.



iStockphoto

«Aldri bli som disse!»

Skolelæreren om de kristne søstrene Asima (10) og Ester (8)

Familien Nasirov er oppriktige og vennlige mennesker. Det var en selvfølge for dem å fortelle om sin nye kristne overbevisning til sine nærmeste. Men konsekvensene ble brutale: Familie, venner og bekjente ville ikke lenger ha noe med dem å gjøre. Døtrene Ester og Asima gikk i småskolen: «Klassekameratene våre kalte oss urene forrædere og andre ekle ord», forteller de. «**Innimellom stilte læreren oss foran klassen, ba alle se på oss og advarte: 'Aldri bli som disse!'**» Til slutt ble familien forvist fra landsbyen og de ble nødt til å flytte til storbyen. Her var det flere kristne, men presset ble ikke mindre: **For 35 år etter jernteppets fall, styres de tidligere sovjetiske statene i Sentral-Asia fortsatt med jernhånd; med kontroll, overvåkning og svært begrenset trosfrihet.**

Familien Nasirov ble mer og mer isolert. Frykten for politirassia og nye trusler var altoppslukende. Selv i den kristne husgruppen klarte de ikke å slippe av, for angivere infiltrerer ofte kristne menigheter. Hvem kan utholde et slikt umenneskelig press? Det gikk utover troen, helsen og familien. De var i ferd med å bukke under, da det kom en invitasjon til et opphold på Josefs Hus. «**Å få komme til Josefs Hus ble som et lys i mørket!**» forteller familien.

Josefs Hus er et tilfluktssted, ja kall det gjerne et nødhjem, for kristne fra Sentral-Asia. Mange venter på å få komme. I Josefs Hus er de trygge, de får samlet krefter, blir lyttet til og får medisinsk hjelp. De har kapasitet til å ta imot 40 personer i året, og de ønsker å skape flere nødhjem. Men de klarer det ikke uten din og min hjelp. **Bli med å gi et pusterom fra et krevende liv! Gi en pause fra forfølgelsen!**

Vil du gi en
gave til driften
av **Josefs Hus?**

GAVEEKSEMPEL:

Gi legeundersøkelse for én person:

kr 390,-

GAVEEKSEMPEL:

Gi en person et døgn på nødhjem:

kr 630,-

GAVEEKSEMPEL:

Gi mat for én person i en uke:

kr 1050,-

v:pps

til **19013**
- merk med:
pause



Gavekonto: **3000 14 57922** Merk med: **pause**

Overskytende midler vil gå til arbeidet blant forfulgte kristne i Sentral-Asia. Ved å gi en gave godtar du Stefanusalliansens personvernerklæring: stefanus.no/gi-gave/personvern/